

ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ УЧНІВ ТА ЇХ БАТЬКІВ

У зв'язку з набуттям чинності Закону України «*Про захист персональних даних*» при зарахуванні дитини до закладу освіти необхідно отримати обов'язкову задокументовану згоду суб'єктів персональних даних (ст.2 Закону). Відповідно до Закону збирання відомостей про учнів та їхніх батьків, зберігання та використання цих відомостей є обробкою персональних даних, а учні та їхні батьки – суб'єктами персональних даних. Оскільки суб'єктами персональних даних є неповнолітні особи, то згідно норм Сімейного та Цивільного кодексів України, згоду на обробку персональних даних дитини мають надати батьки або особи, які їх замінюють. Також батьки повинні подати згоду на обробку власних персональних даних. Це також означає, що заяву про зарахування дитини до школи можуть подати **тільки** батьки або особи, які їх замінюють. **Ніякі інші члени родини, близькі та далекі родичі цього зробити не мають права.**

Метою обробки персональних даних дитини, яка вступає до освітнього закладу, є забезпечення її права на здобуття повної загальної середньої освіти у загальноосвітніх навчальних закладах.

Обсяг персональних даних визначається документами, які є обов'язковими для ведення у освітньому закладі різних типів і форм власності. Документами, в які вносяться персональні дані дитини та її батьків є: особова справа учня, алфавітна книга, класний журнал, бланк протоколу державної підсумкової атестації учнів, таблиць навчальних досягнень, книги видачі свідоцтв про базову і атестатів про повну загальну середню освіту. При занесенні персональних даних до вказаних документів школа стає володільцем бази таких даних.

Форми документів затверджені наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 10.05.2011 №423 «Про затвердження єдиних зразків обов'язкової ділової документації у загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності». Терміни зберігання ділової документації визначені Інструкцією затвердженої Наказом Міністерства освіти і науки України від 25 червня 2018 року № 676 «Про затвердження Інструкції з діловодства у закладах загальної середньої освіти» та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 11 вересня 2018 р. за №1028/32480

<i>Документ</i>	<i>Обсяг персональних даних</i>	<i>Термін зберігання</i>
Класний журнал	Розділ «Загальні відомості про учнів» - прізвище, ім'я, по батькові учня; стать, дата народження; прізвище, ім'я та по батькові батька і матері (опікуна); місце роботи батьків, контактний телефон; домашня адреса, номер телефону.	5 років

Алфавітна книга	Розділ I «Списки учнів» - прізвище, ім'я, по батькові учня; стать, дата народження; домашня адреса.	10 років
Особова справа учня	Прізвище, ім'я, по батькові учня; стать, дата народження; дані свідоцтва про народження (№, дата видачі); прізвище, ім'я та по батькові батька і матері; місце виховання дитини до вступу в перший клас; додаткові відомості щодо зайнятості учня в позаурочний час.	3 роки (після закінчення)

Таким чином, отримання від фізичної особи (батьків або осіб, які їх замінюють) письмової згоди на обробку її персональних даних (даних дітей) в процесі збору та внесення відомостей про неї до бази персональних даних освітнього закладу **не вимагається**, оскільки дозвіл на обробку її персональних даних наданий володільцю бази персональних даних (освітньому закладу) Законом. Використання персональних даних, що виходить за межі дозволу, наданого навчальному закладу відповідно до Закону, повинно здійснюватися за згодою суб'єктів персональних даних і має бути засвідчена підписом батьків.

У зв'язку із запровадженням Інформаційної системи управління освітою – ІСУО (Постанова КМУ від 13.07.2011 р. № 752 “Про створення Єдиної державної електронної бази (ЄДЕБО) з питань освіти”) батьки або особи, які їх замінюють, повинні бути ознайомлені з правами щодомісцезнаходження та використання електронної бази персональних даних їхньої дитини. Навчальний заклад **не має права** без попередження батьків або осіб, які їх замінюють, заносити дані про дітей до єдиної електронної бази, надавати будь-яку інформацію про дітей з цієї бази іншим особам або організаціям, крім випадків передбачених законодавством.

Слід пам'ятати, що будь яка інформація про дитину та її батьків є конфіденційною. Конфіденційна інформація - інформація про фізичну особу (персональні дані) або юридичну особу, доступ та поширення якої можливі лише за згодою її власників (тобто тих, кого ця інформація безпосередньо стосується) та на тих умовах, які вони вкажуть. Відповідно до ст. 21 **Закону України «Про інформацію»** конфіденційна інформація разом із службовою та таємною інформацією належить до інформації з обмеженим доступом.

Статтею 23 Закону України "Про інформацію" встановлено, що інформація про особу – це сукупність документованих або публічно оголошених відомостей про особу. Основними даними про особу (персональними даними) є: національність, освіта, сімейний стан, релігійність, стан здоров'я, а також адреса, дата і місце народження. Всі вони є конфіденційними і не можуть бути надані будь-кому, крім випадків передбачених законодавством. Захист інформації про особу гарантовано Конституцією України. Частина друга статті 32 Конституції України не допускає збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди,

крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини.

Відповідно до статті 10 *Закону України «Про доступ до публічної інформації»* кожному забезпечується вільний доступ до інформації, яка стосується **його особисто**. Крім того, кожна особа має право:

- знати у період збирання інформації, але до початку її використання, які відомості про неї та з якою метою збираються, як, ким і з якою метою вони використовуються, передаються чи поширюються;
- вимагати виправлення неточної, неповної, застарілої інформації про себе, знищення інформації про себе, збирання, використання чи зберігання якої здійснюється з порушенням вимог Закону.

Розпорядник (володілець) інформації про особу, тобто той, хто цю інформацію збирає, зберігає і використовує, зобов'язаний:

- надавати її безперешкодно і безкоштовно на вимогу осіб, яких вона стосується;
- використовувати її лише з метою та у спосіб, визначений Законом;
- вживати заходів щодо унеможливлення несанкціонованого доступу до неї інших осіб;
- виправляти неточну та застарілу інформацію про особу самостійно або на вимогу осіб, яких вона стосується.

Зберігання інформації про особу не повинно тривати довше, ніж ценеобхідно для досягнення мети, задля якої ця інформація збиралася.

Виходячи з вищевикладеного, Солгутівський ліцей має право збирати такі персональні дані:

- прізвище, ім'я, по батькові дитини;
- дата народження;
- стать;
- прізвище, ім'я та по батькові батька і матері (опікунів), їх місцезроботи, номер контактного телефону;
- домашня адреса, номер телефону;
- місце виховання дитини до вступу в перший клас;
- зайнятість в гуртках і секціях; місце і графік проведення занять;
- стан здоров'я, медична група.

Згода на обробку персональних даних має бути засвідчена підписом батьків. Її можна зберігати разом з особовою справою дитини. У разі переходу дітей на навчання до іншого навчального закладу її персональні дані мають бути знищені.

Зверніть увагу, що згоду на обробку персональних даних, невизначених нормативно-правовими актами, необхідно отримати не лише при прийомі дітей до перших класів, а й у інших випадках.

Відео або фотозйомка (збір інформації) — це один із видів обробки персональних даних, що регулюється Законом України «Про захист персональних даних». Наприклад, підставою для обробки даних може бути: згода, дозвіл, договір або ж інший правочин (стаття 11 Закону).

У статті 10 Закону України «Про охорону дитинства» зазначено, що розголошення чи публікація будь-якої інформації про дитину, що може спричинити їй шкоду, без згоди законного представника дитини **ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ**.

Доволі розповсюдженою є думка про те, що в умовах, коли фото або відеозйомка проводяться на території освітнього закладу, досить мати дозвіл від вчителів. З огляду на норми закону, вирішувати чи можна збирати інформацію про дитину, чи ні, можуть лише її законні представники.

Тож, що ж робити батькам, які не хочуть, аби хто-небудь збирав та поширював інформацію про їхню дитину?

Передусім, варто знати про те, що батьки можуть заперечити проти таких дій та вимагати видалити зображення, відео та іншу інформацію від адміністрації закладу.
